

PİYASA TÜKETİCİYE YÜK

EMO Basın- Türkiye'nin elektrik enerjisi kurulu gücü Mayıs 2016 itibarıyla 75 bin megavatı (MW) aşmıştır. TEİAŞ verilerine göre 27 Haziran 2016 itibarıyla bu yılın en yüksek puantı 23 Haziran 2016 tarihinde 42 bin 328 MW olarak gerçekleşmiştir.

Yaz aylarında elektrik tüketiminin 2006 yılından itibaren pik yapmaya başlamasında klimaların yaygınlaşması önemli bir etkidir. Türkiye İklimlendirme Sanayi Sektörü Raporu 2015 verilerine göre; 2005 yılına kadar 500 bin rakamına bile ulaşmayan klima iç satış düzeyi 2005 yılında 1 milyonu aşmış; kriz yılları olan 2008, 2011 ve 2012 yılları (160-213 bin seviyelerinde kalmış) dışında 1 milyonun altına hiç düşmemiştir.

Klimaların ömürleri dikkate alınarak son 10 yıllık iç satış rakamlarına bakıldığında; kullanımda olan klima sayısının 10 milyon civarında olduğu görülmektedir. Verilere göre 1998-2014 yılları arasında üretilen ve ithal edilen klimaların yüzde 85'ini split klimalar oluşturmaktadır. Bu klimalar 2 kW tam güçle 6 saat çalışması durumunda günlük 100 milyon kilovat saatlik tüketim yapmaktadır. Gerçekleşen günlük tüketimler incelendiğinde de Haziran ayı başı ile 22 Haziran arasındaki tüketim farkının yaklaşık 130 milyon kilovat saat olduğu görülmektedir. Kalan tüketim artışının da tarımsal sulamadan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bu klimaların ortalama 3 ay bu kapasite ile çalıştırıldığı düşünülse bile, 3 aylık tüketim miktarının 9 milyar kilovat saate ulaşacağı hesaplanmaktadır. Yani yaz aylarında klimaların tüketimi, Türkiye'nin aylık ortalama 22-23 milyar kilovat saat olan toplam elektrik tüketiminin yaklaşık yüzde 10'unu oluşturmaktadır.

Yaz aylarında artan elektrik talebinin karşılanması; özellikle su gelirlerinin düşmesiyle birlikte doğalgaz ve ithal kömür santralleri üzerinden kapatılmaya çalışılacaktır. Borsada oluşturulan fiyatlar nedeniyle termik santrallerin üretimdeki payının artması, piyasa fiyatlarında yaz ayları için bir artış getirecektir. Ancak bu artış dönemsel olup tüketicilere yansıtılması doğru değildir. Çünkü piyasadaki günlük fiyatlardaki düşüş ya da yükselişlerin doğrudan eş zamanlı olarak tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir. Açıklanan maliyet bazlı fiyatlandırma mekanizması kapsamında elektrik fiyatları 3 ayda bir değerlendirilmektedir. Ancak fiyat belirlemede, yalnızca 3 aylık enerji maliyeti ve fiyat gelişmeleri değil, hükümetin bu yıl için öngördüğü büyüme gibi temel makroekonomik veriler dikkate alınarak değerlendirme yapılacağı maliyet bazlı fiyatlandırma mekanizmasında açıkça yazılmıştır. Yani su gelirlerindeki yüksekliğe bağlı olarak HES'lerden yapılan üretim nedeniyle düşen